

3. Pielikums

Informācija par uzņēmuma esošai un
paredzētai darbībai saistošiem normatīvajiem
aktiem

3.Pielikums

Paredzētās darbības atbilstības izvērtējums atbilstoši vides, dabas aizsardzības un citiem normatīvajiem aktiem, kuros ietvertas prasības konkrētajai paredzētajai darbībai

Paredzētā darbība ir izmaiņas esošajā darbībā, proti, jau uzstādītā sadedzināšanas iekārtā plānota NAIK līdzsadedzināšana. Plānotā iecere paredz kurināmā diversifikāciju, palielinot saražotās enerģijas apjomu, izmantojot biomasu un NAIK, sadedzinot kurināmo verdošā slāņa tvaika katlā HYBEX. t.i. līdzsadedzinot arī NAIK (30 tūkst. tonnas/gadā), plānots, ka saražotais maksimālais enerģijas daudzums būs 460 GWh. Gadījumā, kad NAIK apjoms nebūs pietiekošs, lai saražotu noteikto enerģijas apjomu, plānots palielināt arī biomasas daudzumu (līdz 205 000 tonnas/gadā), kas nepieciešamības gadījumā varētu aizstāt citus kurināmo veidus (piemēram, NAIK). Šobrīd SIA "Gren Latvia"¹ koģenerācijas stacijā Rūpniecības ielā 73A jau ir uzstādīta sadedzināšanas iekārta ar ievadīto siltuma jaudu 77,0 MW darbībai, kas nodrošina dūmgāzu karsēšanu virs 850 °C vismaz 2 sek., kas ir obligāta prasība, lai nodrošinātu efektīvu un kvalitatīvu sadedzināšanas procesu. Esošās sadedzināšanas iekārtas uzstādītā jauda netiks palielināta. Koģenerācijas stacijas vidējā noslodze gadā, no tās ekspluatācijas uzsākšanas brīža ir bijusi aptuveni 60%, pēc izmaiņām ir paredzēts, ka vidējā gada noslodzes pieaugums līdz aptuveni 77%. Drošības nolūkos, papildus kurināmajam - dabas gāzei, kā alternatīvu, ir paredzēts izmantot dīzeļdegvielu līdz 40 tonnām gadā (tikai gadījumos, ja dabasgāze nav pieejama, līdz šim šādas situācijas nav bijušas).

IVN uzdevums ir novērtēt noteiktu plānu, programmu un projektu ietekmi uz vidi pirms tā realizēšanas. Šāds process tiek regulēts ar divām Eiropas Kopienas direktīvām: Padomes 1985.gada 27.jūnija Direktīva "Par noteiktu sabiedrisko un privāto projektu ietekmi uz vidi novērtēšanu", 85/337/EEC; grozīta ar Padomes 1997.gada 3.marta Direktīvu, 97/11/EC un Eiropas Parlamenta un Padomes 2001.gada 27.jūnija Direktīva "Par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu" 2001/42/EK. Abas direktīvas un tajā esošie principi ir pilnībā adaptēti LR likumdošanā, tāpēc atsevišķa direktīvu analīze nav nepieciešama, uzsverot, ka tādas novērtēšanas rezultātus direktīvas norāda ņemt vērā, pieņemot galējo lēmumu atļaujas piešķiršanā.

Ietekmes uz vidi novērtējums paredzētajai darbībai ir jāveic pamatojoties uz LR likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" (14.10.1998.) 4. panta pirmās daļas 1.punkts un 5. punkta a. apakšpunkts, 1. pielikuma "Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams" 16. punkta "Sadzīves atkritumu sadedzināšanas un ķīmiskās pārstrādes iekārtas, ja pārstrādes apjoms ir 10 tonnu un vairāk diennaktī". Likuma mērķis ir novērst vai samazināt fizisko un juridisko personu paredzēto darbību vai plānošanas dokumentu īstenošanas nelabvēlīgo ietekmi uz vidi.

Kā definēts direktīvās (85/337/EEC un 2001/42/EK) IVN process pieņemtā veidā nosaka, apraksta un novērtē, ievērojot katra atsevišķā gadījuma īpatnības, kāda projekta ietekmi uz sekojošiem faktoriem:

---

¹ Informējam, ka 2021. gada 30. jūlijā uzņēmuma SIA „Fortum Latvia” nosaukums LR Uzņēmumu reģistrā mainīts uz SIA "Gren Latvija". Reģistrācijas numurs un juridiskā adrese paliek nemainīgi: Reģ.nr. LV40103854352, reģ.adrese Rūpniecības 73 A, Jelgava, LV-3008.

- cilvēku, faunu un floru,
- augsni, ūdeni; gaisu, klimatu un ainavu,
- materiālajām vērtībām un kultūras mantojumu,
- mijiedarbību starp šiem faktoriem.

Detalizētāku IVN ziņojuma sagatavošanu nosaka Ministru kabineta (turpmāk – MK) noteikumi Nr. 18 “Kārtība, kādā novērtējama paredzētās darbības ietekme uz vidi” (13.01.2015.).

Vispārējā vides aizsardzība

Saeimas pieņemtā “Vides aizsardzības likuma” (02.11.2006.) mērķis ir nodrošināt vides kvalitātes saglabāšanu un atjaunošanu, kā arī dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu.

Likums definē gan pielietojamos vides aizsardzības principus, gan prasības ilgtspējīgas attīstības plānošanai, gan arī valsts un pašvaldību iestāžu funkcijas vides jomā, tāpat sabiedrības informēšanas un līdzdalības kārtību lēmumu pieņemšanā vides jomā un citas ar vides jomu saistītas prasības. Tiek noteikti sekojoši galvenie vides aizsardzības principi:

- princips “piesārņotājs maksā” — persona sedz izdevumus, kas saistīti ar tās darbības dēļ radīta piesārņojuma novērtēšanu, novēršanu, ierobežošanu un seku likvidēšanu;
- piesardzības princips — ir pieļaujams ierobežot vai aizliegt darbību vai pasākumu, kurš var ietekmēt vidi vai cilvēku veselību, bet kura ietekme nav pietiekami izvērtēta vai zinātniski pierādīta, ja aizliegums ir samērīgs līdzeklis, lai nodrošinātu vides vai cilvēku veselības aizsardzību. Principu neattiecinā uz neatliekamiem pasākumiem, ko veic, lai novērstu kaitējuma draudus vai neatgriezenisku kaitējumu;
- novēršanas princips — persona, cik iespējams, novērš piesārņojuma un citu videi vai cilvēku veselībai kaitīgu ietekmju rašanos, bet, ja tas nav iespējams, novērš to izplatīšanos un negatīvās sekas;
- izvērtēšanas princips — jebkuras tādas darbības vai pasākuma sekas, kas var būtiski ietekmēt vidi vai cilvēku veselību, jāizvērtē pirms attiecīgās darbības vai pasākuma atļaušanas vai uzsākšanas.

Darbība vai pasākums, kas var negatīvi ietekmēt vidi vai cilvēku veselību arī tad, ja ievērotas visas vides aizsardzības prasības, ir pieļaujams tikai tad, ja paredzamais pozitīvais rezultāts sabiedrībai kopumā pārsniedz attiecīgās darbības vai pasākuma nodarīto kaitējumu videi un sabiedrībai.

Likums arī nosaka, ka sabiedrībai arī ir tiesības uz vides informāciju un piedalīties dažādu ar vidi saistošu lēmumu pieņemšanā, kā arī izteikt savu viedokli vai priekšlikumus.

Saskaņā ar paredzēto darbību, svarīgākie uz likuma pamata izdotie Ministru kabineta noteikumi ir:

- MK noteikumi Nr.1290 “Noteikumi par gaisa kvalitāti” (3.11.2009.) nosaka gaisa kvalitātes normatīvus, veicamos pasākumus, ja tie tiek pārsniegti, monitoringa metodes un citus ar gaisa kvalitāti saistošus noteikumus;

Atbilstība MK noteikumu pielikumu prasībām (konkrētu vielu robežvērtībām) esošai darbībai noteikta, gan spēkā esošās A kategorijas atļaujas ietvaros veikto aprēķinu ceļā (skatīt emisiju limitu projektu), gan veicot regulārus mērījumus laboratorijā un noteiktu vielu nepārtrauktu monitoringu. Plānotās darbības atbilstība emisiju robežvērtībām vērtēta šī ziņojuma 9. pielikumā pievienotajā gaisa kvalitātes novērtējumā.

- MK noteikumi Nr.175 “Noteikumi par nacionālajiem vides indikatoriem” (24.02.2009.) nosaka ietekmes izvērtēšanai lietojamus indikatorus un to datu avotus;
- MK noteikumi Nr. 158 “Noteikumi par prasībām attiecībā uz vides monitoringu un tā veikšanas kārtību, piesārņojošo vielu reģistra izveidi un informācijas pieejamību sabiedrībai” (17.02.2009.) nosaka, ka vides monitoringu organizē Vides un reģionālās attīstības ministrijas, Zemkopības ministrijas un Veselības ministrijas padotībā esošas iestādes un institūcijas, kā arī pašvaldības iestādes konkrētos gadījumos, kuri atrunāti normatīvajos aktos;
- MK noteikumi Nr.281 “Noteikumi par preventīvajiem un sanācijas pasākumiem un kārtību, kādā novērtējams kaitējums videi un aprēķināmas preventīvo, neatliekamo un sanācijas pasākumu izmaksas” (24.04.2007.) nosaka pasākumus, kārtību, sanācijas mērķus un metodes, kā arī zaudējuma atlīdzināšanu gadījumos, kad videi nodarīts kaitējums.

Piesārņojuma novēršanas kontrole

Likuma “Par piesārņojumu” (15.03.2001.) mērķis ir novērst vai mazināt piesārņojuma dēļ cilvēku veselībai, īpašumam un videi nodarīto kaitējumu, novērst kaitējuma radītās sekas, tāpat arī novērst piesārņojošu darbību izraisīta piesārņojuma rašanos vai, ja tas nav iespējams, samazināt emisiju augsnē, ūdenī un gaisā, novērst vai, ja tas nav iespējams, samazināt neatjaunojamo dabas resursu un enerģijas izmantošanu, veicot piesārņojošas darbības, tāpat arī novērst vai, ja tas nav iespējams, samazināt atkritumu radīšanu, nodrošināt piesārņotu un potenciāli piesārņotu vietu apzināšanu valsts teritorijā un to reģistrāciju, noteikt pasākumus piesārņotu un potenciāli piesārņotu vietu izpētei un piesārņotu vietu sanācijai, kā arī noteikt personas, kuras sedz ar piesārņotu un potenciāli piesārņotu vietu izpēti un piesārņotu vietu sanāciju saistītos izdevumus, novērst vai samazināt vides trokšņa iedarbību uz cilvēkiem, samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas no šā likuma 2. un 4.pielikumā minētajām darbībām un palielināt oglekļa dioksīda piesaisti no šā likuma 4.pielikuma II daļā minētajām darbībām, ņemot vērā izmaksu efektivitāti, nodrošinot līdzdalību ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā un izpildot Latvijas saistības attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu un oglekļa dioksīda piesaisti, noteikt sabiedrība tiesības piedalīties lēmuma pieņemšanas procesā attiecībā uz atļauju izsniegšanu piesārņojošu darbību veikšanai vai izmaiņai piesārņojošā darbībā vai šādu atļauju pārskatīšanu, kā arī attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu sadali un piešķiršanu un novērst vai, ja tas nav iespējams, ierobežot piesārņojošo darbību radītās smakas.

Pamatojoties uz šo likumu ir izdoti vairāki MK noteikumi, kas saistīti ar Paredzēto darbību:

- MK noteikumi Nr. 736 “Kārtība, kādā novērš, ierobežo un kontrolē gaisu piesārņojošo vielu emisiju no sadedzināšanas iekārtām” (12.12.2017.);

Atbilstība MK noteikumu pielikumu prasībām (konkrētu vielu robežvērtībām) esošai darbībai noteikta, gan spēkā esošās A kategorijas atļaujas ietvaros veikto aprēķinu ceļā (skatīt emisiju limitu projektu), gan veicot regulārus mērījumus laboratorijā un noteiktu vielu nepārtrauktu monitoringu. Plānotās darbības atbilstība emisiju robežvērtībām vērtēta šī ziņojuma 9. pielikumā pievienotajā gaisa kvalitātes novērtējumā. Kopumā paredzams, ka paredzēto alternatīvu ieviešanas gadījumā likumdošanā noteiktie gaisa piesārņošanas ierobežojumi tiks ievēroti.

- MK noteikumi Nr.42 “Siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķina metodika” (23.01.2018.);

- MK noteikumi Nr.182 “Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projekta izstrādi” (2.04.2013.);

Prasības ievērotas izstrādājot gaisa kvalitātes novērtējumu, kas pievienots šī ziņojuma 9. pielikumā.

- MK noteikumi Nr.724 “Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos” (25.11.2014.);

- MK noteikumi Nr.16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” (7.01.2014.) nosaka trokšņu rādītājus, to piemērošanas kārtību un metodes;

Noteiktie trokšņa izplatības ierobežojumi tiks ievēroti visu iecerēto alternatīvu gadījumā. Biokurināmā koģenerācijas elektrostacijas darbības radītā trokšņa izplatīšanās modelēšanas (prognozes) pārskats, pēc kurināmā diversifikācijas ir pievienota 10. pielikumā.

- MK noteikumi Nr.804 “Noteikumi par augsnes un grunts kvalitātes normatīviem” (25.10.2005.);

- MK noteikumi Nr.163 “Noteikumi par trokšņa emisiju no iekārtām, kuras izmanto ārpus telpām” (23.04.2002.) nosaka konkrētas prasības ārpus telpām izmantojamo iekārtām, kuras emitē troksni;

Noteiktie trokšņa izplatības ierobežojumi tiks ievēroti visu iecerēto alternatīvu gadījumā. Biokurināmā koģenerācijas elektrostacijas darbības radītā trokšņa izplatīšanās modelēšanas (prognozes) pārskats, pēc kurināmā diversifikācijas ir pievienota 10. pielikumā.

- MK noteikumi Nr.118 “Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti” (12.03.2002.);

Uzņēmums veiks visus nepieciešamos piesardzības pasākumus, lai nepieļautu neatīrītu notekūdeņu nokļūšanu vidē.

- MK noteikumi Nr.34 “Noteikumi par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī” (22.01.2002.);

Visi notekūdeņi, kas radīsies uzņēmuma teritorijā tiks novadīti SIA “Jelgavas ūdens” kanalizācijas tīklos, saskaņā ar savstarpēji noslēgtu līgumu.

“Atkritumu apsaimniekošanas likums” (28.10.2010.) nosaka atkritumu apsaimniekošanas kārtību, lai aizsargātu cilvēku veselību un dzīvību, vidi un personu mantu. Uz likuma pamata izdotie noteikumi tiks ievēroti paredzētās darbības iekārtu (kurtuves un dūmgāzu attīrīšanas sistēmu) darbībā:

- MK noteikumi Nr.302 (19.04.2011.) “Noteikumi par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus”;
- MK noteikumi Nr.401 (24.05.2011.) “Prasības atkritumu sadedzināšanai un atkritumu sadedzināšanas iekārtu darbībai”;

Plānotās darbības atbilstība emisiju robežvērtībām vērtēta šī ziņojuma 9. pielikumā pievienotajā gaisa kvalitātes novērtējumā. Kopumā paredzams, ka paredzēto alternatīvu ieviešanas gadījumā likumdošanā noteiktie gaisa piesārņošanas ierobežojumi tiks ievēroti.

- MK noteikumi Nr.319 (26.04.2011.) “Noteikumi par atkritumu reģenerācijas un apglabāšanas veidiem”.

Attiecībā uz aizsargjoslām 1997.gada 5.februārī tika pieņemts “Aizsargjoslu likums”, lai aizsargātu dabiskus un mākslīgus objektus no nevēlamas ārējās iedarbības, kā arī nodrošinātu ekspluatāciju un drošību. Uz šī likuma pamata ir izdoti MK noteikumi Nr.982 “Enerģētikas infrastruktūras objektu aizsargjoslu noteikšanas metodika” (05.12.2006.), u.c. Uzņēmums neatrodas nevienā īpaši aizsargājamu dabas objektu aizsargjoslā. Uzņēmuma teritorijā ir noteiktas ekspluatācijas aizsargjoslas ap inženierkomunikācijām. Plāns dots pielikumā.

Teritorijas attīstības plānošana

2011.gada 13.oktobrī tika pieņemts “Teritorijas attīstības plānošanas likums”, kura mērķis ir panākt plānotu teritorijas attīstību, kas paaugstinātu dzīves kvalitāti, veicinātu ilgtspējīgu un efektīvi izmantot teritoriju un resursus, kā arī attīstītu ekonomiku.

Uz iepriekšminētā likuma pamata izdoti MK noteikumi Nr.240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” (30.04.2013.).

Jelgavas pilsētas teritorijas plānojumā 2009.-2021.gadam (ar grozījumiem) paredzētās darbības vieta atrodas teritorijā, kur atļautā izmantošana ir rūpnieciskās ražošanas apbūve. Jelgavas pilsētas attīstības plānošanas dokumentos uz 2020.gadu Jelgava ir industriāla pilsēta ar kvalitatīvu dzīves vidi, bet uz 2030.gadu Jelgava ir inovāciju pilsēta.

Citi normatīvie akti

- MK noteikumi Nr.131 “Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi” (01.03.2016.). Saskaņā ar šiem noteikumiem uzņēmumiem, kuros uzglabājamo bīstamo vielu (ieskaitot bīstamos atkritumus) maksimālie daudzumi pārsniedz šo noteikumu 2. pielikumā norādītos kvalificējošos daudzumus, ir jāizstrādā un jāiesniedz Vides pārraudzības valsts birojā rūpniecisko avāriju novēršanas programma un/vai drošības pārskats, bet glābšanas dienestā - objekta civilās aizsardzības plāns, kurā ir norādītas rīcības nevēlama notikuma, rūpnieciskās avārijas vai katastrofas gadījumā.

Paredzētās darbības tehnoloģiskā procesa nodrošināšanai netiks izmantotas bīstamās ķīmiskās vielas un bīstami maisījumi tādos kvalificējošos daudzumos, kādi noteikti 01.03.2016. MK noteikumos Nr.131 “Rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtība un riska samazināšanas pasākumi” 1.pielikumā.

- MK noteikumi Nr.563 “Paaugstinātas bīstamības objektu apzināšanas un noteikšanas, kā arī civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas plānošanas un īstenošanas kārtība”

Plānotajai darbībai tiks izmantotas bīstamās vielas un to kvalificējošie daudzumi, kas noteikti minēto MK noteikumu 1.pielikumā, konkrēti var tikt uzglabāts amonija hidroksīds vairāk kā 10 tonnas vienlaicīgi uzņēmuma teritorijā. Uzņēmumam ir izstrādāts Civilās aizsardzības plāns, kas ir saskaņots ar VUGD un citām nepieciešamām institūcijām.

- MK noteikumi Nr.500 “Vispārīgie būvnoteikumi” (19.08.2014.); Tiks ievēroti projektējot un būvējot NAIK pieņemšanas punktu.

- MK noteikumi Nr.655 “Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 310-14 “Darbu veikšanas projekts”” (21.10.2014.). Būvdarbi objektā uzsākami tikai pēc Būvdarbu veikšanas projekta sagatavošanas un saskaņošanas vietējā pašvaldībā.

- MK rīkojums Nr. 197 Par Gaisa piesārņojuma samazināšanas rīcības plānu 2020.-2030. gadam, 04.16.2020. (prot. Nr. 24 43. §). Plānā noteikti mērķi un sasniedzamie rādītāji lai samazinātu gaisa piesārņojuma radīto negatīvo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, kā arī samazinātu izmaksas un zaudēto darba laiku, ko veselības problēmu un ārstu apmeklējumu dēļ rada gaisa piesārņojums. Plāna mērķi: 1) Nodrošināt Latvijai noteikto kopējo gaisu piesārņojošo vielu emisiju samazināšanas mērķu izpildi laika periodā no 2020.-2030. gadam; 2) Panākt cilvēku veselības aizsardzībai atbilstošu gaisa kvalitāti pilsētās, kur tiek veikti gaisa kvalitātes mērījumi.

Cita starpā plāns paredz nodrošināt jaunajos secinājumos par labākajiem pieejamiem tehniskajiem paņēmieniem noteikto prasību ieviešanu uzņēmumos kuros notiek A kategorijas piesārņojošās darbības, kam atbilst arī SIA “Fortum Latvia”.

Attiecībā uz emisiju robežvērtībām lielas jaudas sadedzināšanas iekārtām (virs 50 MW) MK noteikumi nosaka minimālās prasības, kuras piemēro tikai atkāpju gadījumā, jo pamats emisiju robežvērtību noteikšanai lielajām sadedzināšanas iekārtām ir Labāko pieejamo tehnisko paņēmienu Atsauces dokumentā iekļautās robežvērtības.

Plānotās darbības atbilstība emisiju robežvērtībām vērtēta šī ziņojuma 9. pielikumā pievienotajā gaisa kvalitātes novērtējumā. Kopumā paredzams, ka paredzēto alternatīvu ieviešanas gadījumā likumdošanā noteiktie gaisa piesārņošanas ierobežojumi tiks ievēroti.

Latvijai saistošie starptautiskie dokumenti

Konvencija „Par bioloģisko daudzveidību”, Riodežaneiro, 1992.gads. Latvijā pieņemta un apstiprināta ar likumu “Par 1992.gada 5.jūnija Riodežaneiro Konvenciju par bioloģisko daudzveidību” (08.09.1995.).

“Bernes konvencija”, 1979.gads. Latvijā pieņemta un apstiprināta ar likumu “Par 1979.gada Bernes Konvenciju par Eiropas dzīvās dabas un dabisko dzīvotņu saglabāšanu” (17.12.1996.).

“Bonnas konvencija”, 1979.gads. Latvijā pieņemta un apstiprināta ar likumu “Par 1979.gada Bonnas Konvenciju par migrējošo savvaļas dzīvnieku sugu aizsardzību” (11.03.1999.).

“Orhūsas konvencija”, 1998.gads. Latvijā pieņemta un apstiprināta ar likumu “Par 1998.gada 25.jūnija Orhūsas konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem” (26.04.2002.).